

NOTAT

Direktoratet for byggkvalitet foreslår i dette høringsnotatet å gjennomføre en EU-rettsakt ved å endre forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK). Denne forskriften gjennomfører byggevareforordningen (EU) nr. 305/2011 i norsk regelverk. EU-kommisjonen har nå vedtatt en ny rettsakt knyttet til byggevareforordningen. Forslaget til endringsforskrift er lagt ved høringen. Vi ber om kommentarer til forslaget innen 20. februar 2024.

Høring av forslag til endringer i forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK)

Bakgrunn

EU-kommisjonen har vedtatt en gjennomføringsbeslutning om publisering av 26 europeiske bedømmelsesdokumenter:

- Trelags polyetylenbasert belegg til korrosjonsbeskyttelse av stålrør.
- Fabrikprodusert isolasjon laget av glassfibre og amorf silisiumdioksid.
- Fabrikprodusert stivt polyuretanskum (PUR/PIR) med åpne celler og polyisocyanuratskum (PIR) produkter til byggematerialer og industrianlegg.
- Skorsteinssett med keramisk røykkanalforing med økt varmeisolasjon eller yttervegger sammenføyd med polyuretanbasert lim eller en kombinasjon av begge.
- Gipsplater, gipsplater med fiberarmering og utvidede glassplater med fiberarmering for kledning og utforing av bygningselementer (erstatte teknisk spesifisering EAD 070001-01-0504)
- Byggesett for mekanisk festet utvendig veggkledning (erstatte teknisk spesifisering EAD 090062-00-0404).
- Byggesett for utvendig veggkledning som er limt til konstruksjonen.
- Byggesett for utvendig veggkledning med laminerte stive kledningselementer.
- Innlimte skruer for tømmerforbindelser.
- Byggesett for berg- og jordanker – sett med gjengestenger av stål eller forspenningsstål.
- Byggesett for armering av betongelementer ved bruk av CFRP-bånd limt til overflaten.
- Vakuumventil for kloakksystemer.
- Korrosjonsbeskyttelsessystem med viklet bånd for metalliske bærende komponenter.
- Rustbeskyttende maling for stål.
- Koblingssystem for takstein.

- Byggesett for grønne tak med grønne takelementer av plast og festeanordninger.
- Selvbærende transparente tak- og veggsett med belegg produsert av plastplater, inkludert ugjennomsiktige plater.
- Tynne stålplater til tak- og veggkledning.
- Takvindu/dagslysinnetning til tak.
- Takvindu med integrert balkongelement.
- Betongfibre: stålfiber resirkulert fra utgåtte dekk.
- Byggesett av plastrør for transportsystem av varmt og kaldt vann, laget av polyetylen med økt temperaturmotstand (PE-RT).
- Rotasjonsstøpt bundet lagertank laget av polyetylen.
- Kobling til forsterkning av eksisterende betongkonstruksjoner ved betongoverlegg: oppførsel under seismisk påvirkning.
- Gjengede skruer for tilkobling av materialer til konstruksjonsstål og aluminiumselementer.
- Festemidler for å feste utvendige kompositt varmeisolasjonssystemer til trekonstruksjoner.

Siden rettsakten er EØS-relevant og vil bli tatt inn i EØS-avtalen, er Norge forpliktet til å gjennomføre den i norsk rett.

Hovedinnholdet i rettsaktene

Byggevarereforordningen regulerer dokumentasjon av CE-merkede byggevarer. Byggevarer CE-merkes på bakgrunn av en harmonisert teknisk spesifikasjon, enten en harmonisert produktstandard (obligatorisk CE-merking) eller en europeisk teknisk bedømmelse (frivillig CE-merking).

Med hjemmel i byggevarereforordningen, kan Kommisjonen vedta gjennomføringsbeslutninger av teknisk karakter, dvs. rettsakter som påvirker de harmoniserte tekniske spesifikasjonene.

Kommisjonen publiserte 17. januar 2024 en gjennomføringsbeslutning om publisering av 26 europeiske tekniske bedømmelsesdokumenter.

Publisering av europeiske tekniske bedømmelsesdokumenter

Det er ikke alle byggevarer som har krav om CE-merke etter byggevarereforordningen. Dette gjelder byggevarer som ikke er omfattet av en såkalt harmonisert produktstandard for å dokumentere varens ytelser.

I slike tilfeller kan produsenten velge å CE-merke sine byggevarer ved å skaffe seg en europeisk teknisk godkjenning (ETA). Dette er en frivillig ordning. Fordelen er at produsenten fritt kan selge sitt produkt i hele EU/EØS-området. En ETA utarbeides på grunnlag av et eksisterende europeisk bedømmelsesdokument (EAD). Om en EAD ikke finnes fra før, må tekniske bedømmelsesorganer utarbeide en ny.

Kommisjonen har nå publisert 26 slike nye bedømmelsesdokumenter i sitt tidsskrift for «Official Journal». Det betyr at disse er offisielt en del av systemet i byggevareforordningen. Tidligere ble slike EADer publisert direkte i Official Journal, men fordi Kommisjonen har gjennomgått sine interne rutiner skal disse nå publiseres som gjennomføringsbeslutninger eller delegerte kommisjonsvedtak. Det innebærer at disse vedtakene skal gjennomføres i norsk rett og derfor sendes på høring i Norge. Vedtaket har ikke vært på høring i EU og har heller ikke blitt diskutert i de europeiske ekspertgruppene for byggevarer. Høringen av dette vedtaket er derfor en ren formalitet. De som ønsker å påvirke innholdet i slike europeiske bedømmelsesdokumenter må ta kontakt med de europeiske tekniske bedømmelsesorganene som utarbeider slike bedømmelsesdokumenter (i Norge er det SINTEF som er teknisk bedømmelsesorgan).

Endringer av dagens regelverk

Den nye rettsakten fra EU vil innebære at det må gjøres endringer i byggevareforskriften for å implementere rettsakten. Se utkast til endringsforskrift.

Konsekvenser av reguleringene

Forslaget om å gjennomføre rettsakten i Norge innebærer en harmonisering med EUs regelverk på byggevareområdet og innebærer ingen særnorske krav.

Det vil være begrensede administrative eller økonomiske konsekvenser for det offentlige som følge av gjennomføringsbeslutningen. Men gjennomføringen av stadig flere kommisjonsforordninger vil samlet sett ha økonomiske og administrative konsekvenser i form av behov for økte administrative ressurser på grunn av nye forpliktelser forbundet med tilsyn og informasjon om regelverk.

Kravene er like for hele EU/EØS-området. Konkurransetingelsene for norsk næringsliv vil dermed være de samme som for landene i EU, og en gjennomføring av overnevnte rettsakt i norsk bygningsregelverk vil ikke føre til noen vridning av konkurransen. I dette tilfellet gjelder rettsakten også publisering av dokumenter som er frivillig å bruke for bransjen.

Samlet sett vurderer Direktoratet for byggkvalitet derfor at de foreslåtte endringene i forskrift om dokumentasjon av byggevarer som gjennomførbare og ikke kommer til å medføre vesentlige økonomiske og/eller administrative konsekvenser.

Høringsfrist er DATO

Direktoratet ber om at høringspartene sender inn høringskommentarer til post@dibk.no. Merk svaret med saksnr. 12180 .

Høringsfristen skal tilpasset den tiden som står til rådighet og settes derfor til 4 uker, jf. utredningsinstruksen pkt. 3-3 siste setning.

Vi ber om at departementer og de enkelte organisasjonene på høringslisten orienterer relevante etater, underliggende forbund, medlemsbedrifter m.v. om høringen.

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til: Kathrine Ørstavik post@dibk.no. Merk spørsmålet med saksnr. 12180.

Vedlegg:

- Forslag til endringsforskrift
- Rettsakten i engelsk og dansk versjon
- Liste over høringsinstanser